РЕПУБЛИКА СРПСКА
РЕПУБЛИЧКА КОМИСИЈА ЗА УТВРЂИВАЊЕ СУКОБА ИНТЕРЕСА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Трг јасеновачких жртава 4, Бања Лука, тел: 051/360-221,
www.sukobinteresa-rs.org, E-mail: kontakt@sukobinteresa-rs.org

Број: 02-374-11/26

Датум: 10.11.2026. године

Републичка комисија за утврђивање сукоба интереса Републике Српске, поступајући по захтјеву Младена Лазића од 04.11.2026. године за достављање информација о идентитету подносиоца иницијативе, у вези са поступком утврђивања сукоба интереса вођеним под бројем 02-374/26, на основу члана 68. ст. (1), (4) и (6), у вези са чл. 208, 209. и 210. Закона о општем управном поступку („Службени гласник Републике Српске“, бр. 13/02, 87/07, 50/10 и 66/18), на сједници одржаној дана 10.11.2026. године године, доноси

ЗАКЉУЧАК

1. Одбија се захтјев Младена Лазића од 04.11.2026. године у дијелу којим се тражи откривање идентитета, односно достављање имена, презимена и других података на основу којих се може утврдити идентитет подносиоца иницијативе за утврђивање сукоба интереса.

2. Подносиоцу захтјева омогућава се разгледање и копирање списа предмета, у складу са чланом 68. Закона о општем управном поступку, уз редакцију идентификационих и других личних података подносиоца иницијативе који нису од значаја за утврђивање чињеничног стања и одлучивање у конкретном поступку.

Образложење

Републичкој комисији за утврђивање сукоба интереса Републике Српске (у даљем тексту: Комисија) достављен је захтјев Младена Лазића од 04.11.2026. године, којим се тражи достављање информација о идентитету подносиоца иницијативе на основу које је Комисија покренула поступак за утврђивање сукоба интереса.

У захтјеву се наводи да је против рјешења Комисије изјављена жалба другостепеном органу, те да су потпуно утврђивање чињеничног стања и увид у све списе предмета неопходни за остваривање права на правну заштиту. Подносилац захтјева сматра да прикривање идентитета иницијатора представља повреду његових процесних права, посебно имајући у виду интересовање јавности за конкретан предмет и промјену правне праксе Комисије. Као правне основе захтјева наводи Закон о општем управном поступку, Закон о слободи приступа информацијама и Закон о заштити од клевете, истичући да му је идентитет иницијатора потребан и ради евентуалног покретања парничног поступка.

Разматрајући наведени захтјев, Комисија је цијенила право странке на разгледање списа предмета, оправдани интерес подносиоца иницијативе као трећег лица, као и релевантне прописе о приступу информацијама и заштити личних података.

Чланом 68. став (1) Закона о општем управном поступку прописано је право странке да разгледа списе предмета и да о свом трошку препише, односно фотокопира потребне списе. Међутим, наведено право није неограничено, будући да су ставом (4) истог члана прописани изузеци од разгледања, преписивања и фотокопирања, укључујући повјерљиве списе када би приступ њима био противан јавном интересу или оправданом интересу странке или трећег лица.

Приликом примјене наведене одредбе Комисија је посебно цијенила оправдани интерес подносиоца иницијативе, као трећег лица, да његови идентификациони и други лични подаци не буду откривени без неопходне потребе. Оправдани интерес подносиоца иницијативе, као трећег лица у смислу члана 68. став (4) Закона о општем управном поступку, огледа се у заштити његовог идентитета и личних података од откривања лицу на чије је могуће незаконито поступање указао, нарочито имајући у виду природу и сврху поднесене иницијативе. Наиме, подносилац иницијативе не наступа у својству странке у поступку, нити њеним подношењем остварује непосредно право или правни интерес о којем Комисија одлучује, већ надлежном органу указује на могуће неправилности у вршењу јавне функције, ради заштите законитости и јавног интереса.

У таквим околностима, оправдани интерес подносиоца иницијативе обухвата и заштиту од могућег излагања притисцима, одмазди, реваншизму или другим неповољним посљедицама због обраћања надлежном органу. За постојање овог заштитног интереса није неопходно да је конкретна пријетња већ упућена или да је одмазда већ наступила,

будући да је сврха заштите личних података, између осталог, и спречавање неоправданог излагања трећег лица таквим ризицима.

Наведено становиште у складу је са шире прихваћеним начелом заштите лица која надлежним органима пријављују могуће неправилности, посебно у области спречавања корупције и заштите јавног интереса. У савременим правним системима, укључујући прописе о заштити пријавилаца неправилности, препознаје се потреба за очувањем повјерљивости идентитета пријавилаца и њиховом заштитом од одмазде, под условима утврђеним законом. Иако се наведени посебни режими заштите не примјењују аутоматски на сваку иницијативу за утврђивање сукоба интереса, њихова основна заштитна сврха представља релевантно упоредноправно и системско полазиште приликом оцјене оправданог интереса трећег лица.

При томе, Комисија је посебно цијенила да откривање идентитета подносиоца иницијативе у конкретном предмету није неопходно за остваривање процесних права лица против којег је поступак вођен, будући да је оно упознато са свим релевантним чињеничним наводима и доказима, док идентитет иницијатора није био од значаја за утврђивање сукоба интереса. Стога је Комисија оцијенила да би откривање тражених података представљало несразмјерно задирање у оправдани интерес трећег лица, без одговарајуће користи за остваривање права странке на одбрану и дјелотворно коришћење правних средстава.

Приликом одлучивања Комисија је имала у виду и начела и правила заштите личних података прописана Законом о заштити личних података („Службени гласник Босне и Херцеговине“, број 12/25), нарочито начела ограничења сврхе обраде, смањења обима података и повјерљивости.

Име, презиме и други подаци на основу којих се физичко лице може идентификовати представљају личне податке, а њихово откривање другом лицу представља обраду личних података. Таква обрада мора имати одговарајући правни основ, закониту сврху и бити ограничена на обим неопходан за остваривање те сврхе.

Комисија је оцијенила да у конкретном случају није утврђена неопходност откривања тражених података ради остваривања процесних права подносиоца захтјева, нити су утврђене друге околности које би оправдале њихово достављање у захтијеваном обиму.

У погледу позивања на Закон о слободи приступа информацијама („Службени гласник Републике Српске“, број 20/01), Комисија указује да право приступа информацијама под контролом јавних органа подлијеже законом прописаним изузецима. Чланом 8. наведеног закона предвиђен је изузетак ради заштите приватности трећег лица, док је чланом 9. прописано испитивање јавног интереса за објављивање информације.

Комисија је имала у виду да постоји јавни интерес за законит, транспарентан и уједначен рад органа који одлучују о сукобу интереса, укључујући начин покретања поступака, доказе на којима се заснивају одлуке и правне ставове који се примјењују у појединачним предметима. Међутим, из наведеног не произлази да постоји преовлађујући јавни интерес за откривање идентитета физичког лица које је надлежном органу указало на могућу повреду закона.

У конкретном случају, идентитет иницијатора представља информацију под контролом јавног органа, али у околностима конкретног предмета није утврђен преовлађујући јавни интерес за њено откривање, док постоји оправдан интерес заштите приватности трећег лица.

У погледу позивања на Закон о заштити од клевете и намјере покретања парничног поступка, Комисија указује да право на судску заштиту не представља само по себи безусловни основ за откривање личних података трећег лица. Само подношење иницијативе надлежном органу не представља аутоматски клевету, већ се постојање евентуалне одговорности оцјењује према посебним законским претпоставкама.

У конкретном случају, подносилац иницијативе своје наводе доставио је Комисији као надлежном органу, без њиховог јавног изношења. Чињеница да је поступак накнадно изазвао пажњу јавности не представља доказ да је подносилац иницијативе поступао противправно.

Комисија је, такође, имала у виду значај пријављивања могућих неправилности у вршењу јавних функција као механизма заштите јавног интереса. Заштита лица која надлежним органима указују на могуће повреде закона доприноси дјелотворности контроле законитости вршења јавних функција. При томе, Комисија не полази од становишта да сваком подносиоцу иницијативе припада безусловно право на анонимност, већ је у конкретном случају цијенила оправданост ограничења приступа његовим личним подацима.

У складу са природом поступка утврђивања сукоба интереса, иницијатива представља повод за оцјену постојања основа за поступање Комисије, док Комисија, када су испуњени законски услови, поступак покреће и води по службеној дужности. Подносилац иницијативе самим њеним подношењем не стиче својство странке у поступку, нити његов идентитет представља одлучну чињеницу за утврђивање сукоба интереса.

Комисија је и у досадашњој пракси разматрала анонимне иницијативе, полазећи од њиховог садржаја и могућности провјере наведених чињеница, а не од идентитета подносиоца. Такво поступање заснива се на чињеници да Комисија самостално утврђује релевантне чињенице и доказе, без обзира на начин на који је сазнала за могућу повреду Закона.

Имајући у виду наведено, Комисија је оцијенила да је у конкретном случају оправдано ограничити приступ идентификационим и другим личним подацима подносиоца иницијативе, уз истовремено омогућавање разгледања и копирања преосталих списа предмета који су од значаја за остваривање процесних права странке.

Извршеном редакцијом не ограничава се право подносиоца захтјева да се упозна са чињеничним наводима иницијативе, да се о њима изјасни, нити да у жалбеном поступку оспорава чињенице, доказе и правне закључке на којима је Комисија засновала своје рјешење.

Сходно наведеном, одлучено је као у диспозитиву овог закључка.

Поука о правном средству:

Против овог закључка допуштена је посебна жалба Комисији за жалбе Републике Српске, у складу са чланом 68. став (6) Закона о општем управном поступку. Жалба се може изјавити у року од ***24 часа од саопштавања, односно достављања овог закључка****, путем Републичке комисије за утврђивање сукоба интереса Републике Српске. О жалби се одлучује у року од 48 часова од њеног изјављивања.*

ПРЕДСЈЕДНИК КОМИСИЈЕ
Оливер Благојевић

Доставити:

1. Подносиоцу захтјева
2. У спис предмета